

Justitia et Pax staat voor mensenrechten en sociale gerechtigheid. Wereldwijd en in Nederland

Vooraf

"Mensenrechten mogen niet worden uitgesteld of onderwerp worden van compromissen." Dat stelde Samuel Kofi Woods, Liberiaans mensenrechtenverdediger en politicus, op de Internationale Dag voor de Mensenrechten, 10 december 2010. Woods was in Nederland op uitnodiging van Justitia et Pax voor haar vierdaagse conferentie over het beschermen van mensen-rechtenverdedigers. In 2010 verslechterde hun situatie in de meeste landen. Tijdens de conferentie riepen de deelnemers de Nederlandse overheid op mensen-rechtenverdedigers in levensgevaar een tijdelijke vluchthaven te bieden. Nederlandse steden moeten zich aansluiten bij het Shelter City Initiative, een initiatief voor het organiseren van deze vluchthavens in Euro-pese steden. De overtuiging dat mensenrechtenverdedigers moeten worden beschermd, is een van de belangrijkste drijfveren van Justitia et Pax.

In 2010 stonden vrouwenrechten en mensenrechten in Nederland centraal. Justitia et Pax richtte zich met partnerorganisaties onder andere op het verbeteren van de situatie van vrouwen in DR Congo, waar rechten van vrouwen op zeer grote schaal worden geschonden.

Nederland is in zijn mensenrechtenbeleid niet geloofwaardig als het niet zelf mensenrechten respecteert. In 2010 zette Justitia et Pax opnieuw in op het verbeteren van de leefomstandigheden in vreemdelingenbewaring. Vanaf 2011 spelen daarnaast mensenhandel en mensenrechteneducatie een nadrukkelijke rol in het beleid. Justitia et Pax blijft nauwgezet het mensenrechtenbeleid in Nederland volgen.

De kracht van Justitia et Pax ligt vooral in effectieve pleitbezorging op lokaal, nationaal, Europees en internationaal niveau. De staf van Justitia et Pax bestaat uit specialisten in nationaal en internationaal recht, met een ruime ervaring in onderzoek, pleitbezorging en het trainen van mensen in pleitbezorging. Voor het overgrote deel van de wereldbevolking zijn religiositeit en spiritualiteit onderdeel van het dagelijkse leven. Door haar katholieke identiteit krijgt Justitia et Pax internationaal toegang tot religieuze netwerken die anders gesloten zouden zijn, en kan zo een sleutelrol spelen in de dialoog tussen overheden, organisaties en individuen.

MENSENRECHTEN IN NEDERLAND

Vreemdelingenbewaring

In mei 2010 werd het onderzoeksrapport Humaniteit in Vreemdelingenbewaring gepubliceerd. Het onderzoek bevestigde dat het Nederlandse beleid voor vreemdelingen-bewaring in strijd is met de internationale normen voor mensenrechten. Katholieke justitiepastores uitten in het onderzoek hun ernstige zorg over de leefsituatie in de speciale gevangenissen voor asielzoekers en migranten zonder verblijfsvergunning. Landelijk kreeg het onderzoek veel media-aandacht, onder andere van de actualiteiten-rubriek NOVA. De minister van Justitie is persoonlijk door de bisschoppen op de hoogte gebracht van de zorgen van de katholieke justitiepastores.

Shelter City Initiatief

Tijdens het seminar op 10 december deed Justitia et Pax een dringende oproep aan de gemeente Den Haag om zich aan te sluiten bij het Europese Shelter City Initiatief. Dit biedt mensenrechtenverdedigers wier leven in gevaar is een veilige vluchthaven in een Europese stad. Juist Den Haag, als stad van het internationale recht, mag daarbij niet ontbreken.

Vrouwenrechten in Nederland

De meeste vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel in Nederland komen uit Bulgarije en Nigeria, maar onduidelijk is hoe effectief het beleid tegen mensenhandel is. Justitia et Pax heeft onderzocht welk effect het huidige beleid in de praktijk heeft en hoe slachtoffers in Nederland het beste kunnen worden gesteund. Op een aantal fora, zoals het Netwerk VN-vrouwenverdrag, is aandacht gevraagd voor de rechten van vrouwen in vreemdelingendetentie en de participatie van migrantenvrouwen.

Mensenrechteneducatie

In 2010 nam Justitia et Pax deel in de klankbordgroep van 'Hét Mensenrechtenonderzoek', een initiatief van het Platform Mensenrechteneducatie en het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM). Het secretariaat werd gehuisvest bij Justitia et Pax. Op 15 september presenteerden het platform en het NJCM de onderzoeksresultaten. Met draagvlakversterking en politieke lobby is Justitia et Pax betrokken bij het ontwikkelen van het vervolg op dit onderzoek in 2011.

Breed Mensenrechten Overleg Nederland

Justitia et Pax organiseerde in mei een bijeenkomst van het Breed Mensenrechten Overleg Nederland (BMO-NL) voor medewerkers van ngo's en ambtenaren van alle ministeries. Het BMO-NL is een samenwerkingsverband van Nederlandse mensenrechtenorganisaties. Thema van de bijeenkomst was de samenwerking tussen de overheid en het maatschappelijk middenveld bij rapportages over internationale verdragen. Met deze bijeenkomst werd de bekendheid van het BMO-NL bij de ministeries vergroot en de samenwerking tussen ministeries en het BMO-NL bevorderd. In juni heeft Justitia et Pax het voorzitterschap en secretariaatsvoering van het Breed Mensenrechten Overleg afgerond en overgedragen aan Amnesty International.

"What I find most disturbing is the general culture of extremism that makes people accept extreme forms of violence in the name of religion. We request you to lobby with the EU for a support to our Catholic school system which tries to inculcate values of religious tolerance and social harmony. We would also look forward to your active support for our women in their struggle for equal rights."

Uit een brief van Mgr. Saldana, aartsbisschop van Lahore, voorzitter Justitia et Pax Pakistan

MENSENRECHTEN INTERNATIONAAL

Pakistan, rechten van (religieuze) minderheden en vrouwen

- Justitia et Pax informeerde het ministerie van Buitenlandse Zaken over de mensenrechtensituatie in Pakistan, in het bijzonder over het toenemend religieus extremisme, de blasfemiewetgeving, de dis-

criminatie van vrouwen en de aanbevelingen aan Pakistan uit de Universal Periodic Review (het mensenrechtenexamen van de VN) en CERD (Committee on the Elimination of Racial Discrimination).

- De Europese Commissie is door Justitia et Pax geïnformeerd over de mensenrechtensituatie in Pakistan, vooral over de blasfemiewetgeving en de discriminatie van vrouwen.
- Vrouwelijke mensenrechtenverdedigers uit Pakistan waren met medewerking van Justitia et Pax op bezoek in Nederland, onder andere bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en Tweede Kamerleden.

DR Congo, bewustwording van vrouwenrechten en mensenrechten

- Justitia et Pax begeleidde vier vrouwelijke Congolese experts in vrouwenrechten tijdens hun bezoek aan Den Haag en Brussel, waar ze vrouwenrechten bij politieke beslissers onder de aandacht brachten.
- Deelname aan meerdere bijeenkomsten en conferenties over vrouwenrechten, waaronder een bijeenkomst in Amsterdam over geweld tegen vrouwen in Congo en de expert meeting van VAWIC (Violence against Women in Conflict Network) in Brussel.
- Zestig trainers van Justitia et Pax-commissies zijn getraind in het creëren van bewustwording over seksueel geweld tegen vrouwen en vrouwenrechten. Zij zetten nu zelf trainingen op in hun parochies in Oost-Congo. Tweehonderd medewerkers van Justitia et Pax-commissies in heel Congo vroegen Justitia et Pax Nederland om vervolgotrainingen in goed bestuur, conflictmanagement, recht en verzoening, pleitbezorging, en de katholieke sociale leer.

Papoea, lobby voor verbetering van mensenrechten en onderwijs

- Justitia et Pax legde zich in 2010 vooral toe op intensieve lobby bij de Nederlandse overheid, de EU en de VN voor aandacht voor de structurele mensenrechtenschendingen in Papoea en de straffeloosheid daarvan. De rechten van de Papoeabevolking worden nog met de voeten getreden door de overheid.
- Het rapport over de mensenrechtensituatie in West-Papoea in 2009 werd afgerond. Hierin documenteerde Justitia et Pax de mate van vrijheid van meningsuiting, incidenten rondom de Indonesische presidentsverkiezingen en het recht op onderwijs. De gegevens zijn opgenomen in het onderzoek van het Faith-based Network West-Papua (FBN) over de mensenrechtensituatie in Papoea.
- Papoeakinderen hebben vaak nauwelijks toegang tot goed onderwijs. Justitia et Pax deed onderzoek naar het recht op onderwijs in Papoea. Het verslag “Hand in hand for a better future” wordt gebruikt om de noodzakelijke verbeteringen in het onderwijs te bepleiten. Justitia et Pax presenteerde het rapport aan ambassademedewerkers en internationale organisaties in Jakarta in juli 2010.

Zuid-Azië: bestrijden kastdiscriminatie Dalits

- De rechten van dalitvrouwen blijven op de agenda van de VN Mensenrechtenraad, mede door de inzet van Justitia et Pax. Ook het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken blijft, mede op aandringen van Justitia et Pax, in de VN-Mensenrechtenraad en in de EU pleiten tegen kastdiscriminatie.
- Justitia et Pax is trots op het resultaat van haar programma om de capaciteit van lokale groepen te versterken. Dalitvrouwen uit Zuid-Azië zijn in internationale fora vertegenwoordigd en zijn zelf in staat hun kwesties naar voren te brengen.

- Actieve deelname in het Dalit Netwerk Nederland (DNN). Om mensenrechten van dalits in Nederland onder de aandacht te brengen van een breed publiek bracht het DNN een brochure uit over dalits en kastendiscriminatie.
- Publicatie van het derde onderzoek over dalits: 'Dalitvrouwen en ondernemerschap in landelijke gebieden' in september 2010, een vervolg op de publicatie van de eerste twee onderzoeken in 2009. Van het vierde onderzoek over 'Dalitvrouwen en ondernemerschap in stedelijke gebieden' is de conceptversie gereed.

Mensenrechten in het buitenlandse beleid

- Met grote regelmaat deelde Justitia et Pax met het Ministerie van Buitenlandse Zaken informatie die zij uit haar eigen partnernetwerk ontvangt, en organiseerde zij gesprekken op het ministerie voor collega's en relaties.
- Via het Breed Mensenrechten Overleg bracht Justitia et Pax mensenrechtenthema's onder de aandacht van andere mensenrechtenorganisaties en van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het ging hierbij om mensenrechtenverdedigers, vrouwenrechten, rechten van minderheden, het mensenrechtenbeleid van Nederland en de rol van ngo's bij de VN Mensenrechtenraad.

Kerk in de wereld van vandaag

- Van 9 tot en met 17 maart organiseerde Justitia et Pax een Post-Synodale Afrika-Europa bijeenkomst. Dit was een van de vervolgbijeenkomsten van de Afrikaanse Bisschoppensynode die in oktober 2009 in Rome is gehouden en waaraan de directeur van Justitia et Pax, Victor Scheffers, als toehoorder deelnam. Veertig deelnemers uit Europa en Afrika spraken over drie thema's voor hun gemeenschappelijke agenda: economische gerechtigheid: Afrika is rijk aan grondstoffen, maar de bevolking is arm, omdat ze niet kan profiteren van de bodemrijkdom; gerechtigheid en verzoening, cruciale elementen op weg van conflict naar democratie en duurzame vrede; migratie binnen Afrika en van Afrika naar Europa. Na afloop brachten de Afrikaanse deelnemers nog bezoeken aan Brussel (o.a. Ministerie van Buitenlandse zaken en vice-voorzitter Europees Parlement) en Den Haag (president en medewerkers Internationaal Strafhof en Ministerie van Buitenlandse zaken).
- Vorming en educatie over de katholieke sociale leer: uitgave van het verslagboek van het symposium over Caritas in Veritate (2009), en bijdragen aan het ontwikkelen van gespreksstof voor parochiële groepen.

Justitia et Pax werkt in 2011 wereldwijd en in eigen land aan het verbeteren en vergroten van de toegang tot recht voor kwetsbare groepen mensen. Daarbij hebben we vooral aandacht voor rechten van vrouwen en minderheden, de veiligheid van mensenrechtenverdedigers en het vreemdelingenbeleid in Nederland. www.justitiaetpax.nl

INKOMSTEN EN UITGAVEN

De inkomsten van Justitia et Pax bedroegen in 2010 € 1.265.640, de uitgaven € 1.341.091. Het negatieve saldo van € 75.451 wordt vooral beïnvloed door een voorziening van € 50.000 voor de extra kosten voortvloeiend uit de reorganisatie aan het einde van het jaar. Deze was noodzakelijk door de verwachte sterke daling van de inkomsten voor de komende jaren.

De exploitatierekening 2010 van de Stichting Justitia et Pax Nederland is door de accountant goedgekeurd.

Justitia et Pax Nederland

Postbus 16334, NL-2500 BH Den Haag

☎ 070 3136 800 ✉ info@justitiaetpax.nl

🌐 www.justitiaetpax.nl